

Is er een woord voor het geluid van schaatsen op natuurijs? En zou er een treffende term te bedenken zijn voor het half afgescheiden restaurantzitte dat de Engelsen 'booth' noemen? Denk mee en vul de gaten in de taal.

Schillen in de pan

Wat is een duidelijke term voor het gedachteloos verwisselen van twee handelingen? Dat vroegen we u in de novemberaflevering van 'Gaten in de taal'. Als voorbeeld noemden we het welbekende verschijnsel dat je bij het aardappelschillen opeens de geschilde piepers in het schillenmandje deponert, en de schillen in de pan met water. Hoe noem je zoiets? De gezochte term mocht een zelfstandig naamwoord zijn, maar ook een werkwoord.

Het voorbeeld van de aardappelen was voor veel inzenders aanleiding om een woord te verzinnen dat ook met aardappelschillen te maken heeft: *verschilling*, *ongeschilletje* en *tegenschiller* bijvoorbeeld. Maar deze oplossingen zijn natuurlijk niet bruikbaar voor andere routinematige werkjes, zoals boontjes doppen of M&M's sorteren. Nuttiger zijn woorden als *dwaaldaad*, *wegtrekkertje*, *seniorenmoment*, *dommeldoen* en *verstrooien* – al leggen die weer te veel de nadruk op het afdwalen van de geest, en te weinig op de gevolgen ervan. Hetzelfde geldt helaas voor het prettig klinkende *oepselen* (van *oeps!*) en het niet minder mooie *verhipselen* (van *verhip!*).

De meeste inzendingen richten zich wél op de onbedoelde verwisseling van twee acties, zoals *doefout*, *glipwisselen*, *stoethaspelen*, *verkeerdometje*, *verkant-omkeertje*, *wisseldwang*, *wisselpoets* en *wisselreflex*. Allemaal mooie vondsten, maar sommige lijken toch net iets te

veel op al bestaande woorden (*stoethaspelen* bijvoorbeeld) of zijn misschien iets te gekunsteld om praktisch in het gebruik te zijn (*verkantomkeertje*). Deze nadelen kleven wat ons betreft niet aan het woord dat wij als winnaar kozen: *spiegelfout*, een heldere, inzichtelijke term die aangeeft dat er iets verwisseld wordt, maar ook dat dit ongewenst is.

Spiegelfout is ingestuurd door Kees Rink en José Buur. Zij ontvangen de boekenbon van € 25,-.

Oproep: je vroegere geliefde

In 1988 verscheen *They Have a Word for It* van de Amerikaan Howard Rheingold, een boek dat al snel in het Nederlands werd vertaald onder de titel *Koro*. Hierin is een groot aantal zogenoemde onvertaalbare woorden verzameld: woorden waarvoor in andere talen dan de brontaal niet één woord bestaat, zodat je je toevlucht moet nemen tot omschrijvingen. Voorbeelden zijn het titelwoord *koro*, wat Chinees is voor “de hysterische overtuiging dat je penis steeds kleiner wordt”, en het Duitse *Drachenfutter*, “zoenoffers van zich schuldig voelende echtgenoten aan hun vrouw”.

Een ander woord dat in dit boek te vinden is – en dat vaak genoemd wordt als het over onvertaalbare woorden gaat

Het boek *Koro* bevat onvertaalbare woorden, zoals *razbliuto* ('het gevoel voor een vroegere geliefde').

– is het Russische *razbliuto*, dat staat voor “het gevoel dat een persoon voor zijn vroegere geliefde koestert”. Nu blijkt *razbliuto* helemaal geen bestaand Russisch woord te zijn, maar in elk geval beschrijft het een gevoel dat iedereen wel kent, en waarvoor in het Nederlands geen woord bestaat. De opdracht is daarom deze keer: verzin een woord waarmee je kunt verwijzen naar dat speciale gevoel dat je soms hebt als je terugdenkt aan een vroegere, al lang geleden uit je leven verdwenen geliefde.

Stuur ons uw suggestie, per e-mail (gaten@onzetaal.nl) of per kaart of brief (Raamweg 1a, 2596 HL Den Haag). Wij zijn benieuwd. ■